

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Návrh pořadu 26. schůze Poslanecké sněmovny

Návrh na zřízení vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny pro vyšetření okolností souvisejících s akvizičními procesy na Ministerstvu obrany České republiky

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 26. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 3. listopadu 2011

Obsah:

Strana:

3. listopadu 2011

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová.

Usnesení schváleno (č. 815).

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 4
Řeč poslance Alexandra Černého 7

Pořad schůze nebyl schválen.

Závěrečná řeč místopředsedkyně PSP Kateřiny Klasnové.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 26. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám. Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 51 poslanců. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů dne 27. října 2011.

Prosím, abyste se všichni přihlásili svými identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty. Paní poslankyně Květa Matušovská má náhradní kartu č. 9 a pan poslanec Bořivoj Šarapatka náhradní kartu č. 20.

A nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhují, abychom určili poslance Jiřího Dolejše a poslance Davida Kádnera. Ještě chvíli počkám, než zahájím hlasování o ověřovatelích schůze, až další kolegové dorazí do sálu, přivolám kolegy, kteří jsou ještě mimo sál.

Vidím, že už můžeme zahájit hlasování. Budeme hlasovat o ověřovatelích této schůze, opakují, že by jimi měli být pan poslanec Jiří Dolejš a pan poslanec David Kádner. Má někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, aby ověřovateli této schůze byli poslanci Jiří Dolejš a David Kádner? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 1, z přihlášených 82 pro 79, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 26. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Jiřího Dolejše a poslance Davida Kádnera.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci: pan poslanec Jan Farský z pracovních důvodů, pan poslanec Martin Gregora z osobních důvodů, pan poslanec Petr Jalowiczor ze zdravotních důvodů, pan poslanec Václav Klučka ze zdravotních důvodů, pan poslanec Josef Novotný mladší z pracovních důvodů, místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Vlasta Parkanová v čase od 12.30 do 14.30 hodin bez udání důvodu, pan poslanec Pavel Staněk z pracovních důvodů, pan poslanec Jiří Štětina ze zdravotních důvodů, pan poslanec Boris Šťastný z pracovních důvodů, pan poslanec Milan Šťovíček ze zdravotních důvodů a pan poslanec Jiří Zemánek od 10 hodin z pracovních důvodů.

Dále se omluvili tito členové vlády: pan premiér Petr Nečas v době od 9 do 10 hodin z pracovních důvodů, ministr Jiří Besser ze zdravotních důvodů, ministr Josef Dobeš z pracovních důvodů, ministr Tomáš Chalupa

v době mezi 14.30 hodin a 18 hodin z pracovních důvodů, vicepremiérka Karolína Peake od 9 do 14 hodin z pracovních důvodů, ministr Karel Schwarzenberg z pracovních důvodů, ministr Alexandr Vondra od 15.30 hodin z pracovních důvodů.

Tolik zatím k omlouvám.

Nyní přistoupíme ke schválení pořadu 26. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

S přednostním právem se hlásí předseda poslaneckého klubu ČSSD pan poslanec Sobotka, kterému tímto uděluji slovo. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, ještě než vystoupí pověřený zástupce našeho poslaneckého klubu před hlasováním o programu této schůze, rád bych požádal o desetiminutovou přestávku na poradu poslaneckého klubu sociální demokracie.

Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Vaší žádosti vyhovím a vyhlašuji přestávku do 9.15 hodin.

(Jednání přerušeno v 9.05 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 9.15 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Dámy a pánové, uplynula přestávka pro jednání poslaneckého klubu sociální demokracie, budeme tedy pokračovat. Hlásí se pan předseda poslaneckého klubu sociální demokracie. Prosím, pane poslanče, můžete hovořit.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, sociální demokracie, náš poslanecký klub požádal o svolání čtyř mimořádných schůzí Poslanecké sněmovny ke čtyřem tématům, která pokládáme za velmi závažná z pohledu veřejného života a situace v naší zemi. Domníváme se, že je potřeba, aby se těmito tématy Poslanecká sněmovna speciálně a samostatně zabývala na zvláštních schůzích. Chtěl bych připomenout, že tato témata nejsou nikterak nová. Poslanci sociální demokracie se je snažili otevřít zde na půdě Poslanecké sněmovny při schvalování programu

schůze, řádné schůze Poslanecké sněmovny, ale tyto návrhy nebyly většinou Poslanecké sněmovny přijaty. Proto jsme zvolili metodu na základě jednacího řádu Poslanecké sněmovny a požádali o svolání čtyř mimořádných schůzí.

Dovolte mi tedy nyní, abych se vyjádřil k návrhu na první schůzi, název této schůze je Návrh na zřízení vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny pro vyšetření okolností souvisejících s akvizičními procesy na Ministerstvu obrany České republiky.

Navrhujeme tedy, aby Poslanecká sněmovna vyjádřila souhlas s tím, a bychom otevřeli takovouto schůzi, a rádi bychom v rámci této schůze navrhli konkrétní usnesení, které by se týkalo zřízení příslušné vyšetřovací komise. Sociální demokracie je přesvědčena o tom, že kumulace problematických akvizic na Ministerstvu obrany dosahuje takové kritické míry, že není možné tuto věc ignorovat z pohledu kontrolních pravomocí Poslanecké sněmovny. My jsme téměř každý týden konfrontováni s novou aférou, která se týká akvizic, nákupů, veřejného zadávání zakázek na Ministerstvu obrany. Těch kauz je velké množství. Jsou to kauzy historické, více či méně historické, ale jsou to také kauzy, které jsou aktuální a jejich stáří je spíše v měsících než v letech.

Já zde mohu připomenout některá témata, která určitě všichni znáte. Znáte je z informací v médiích, znáte je také z jednání některých výborů tady v Poslanecké sněmovně, které se této problematice okrajově dotkly. Chci připomenout kauzu nákupu letounů CASA. Já jsem zde vystupoval před několika dny s žádostí, aby Poslanecká sněmovna se tímto tématem zabývala, protože jsem přesvědčen o tom, že tento nákup letounů CASA obsahuje celou řadu prvků, které budí vážné pochybnosti a vážná podezření, zdali bylo vždy jednáno ve veřejném zájmu. Jistou tečkou, a smutnou tečkou, a možná z pohledu Ministerstva obrany velmi trapnou tečkou, je současný stav těchto letounů, který v podstatě neumožňuje ani běžný provoz, jak koneckonců o tom vypovídá poslední incident spojený s technickými problémy při přistávání letounů CASA tady v Praze. Chci připomenout kauzu nákupu obrněných transportérů Pandur pro Českou armádu, kdy veřejné zdroje uvádějí informaci, která samozřejmě irituje naprostou většinu občanů a voličů, totiž že Česká republika, Ministerstvo obrany, Česká armáda nakoupila tyto obrněné transportéry mnohonásobně dražší než jiný členský stát NATO, Portugalsko. Myslím si, že kauza pandur je kauza, která je velmi problematická, složitá, ale není to jediná kauza, která problematizuje způsob, jakým se hospodařilo na Ministerstvu obrany. Lze zmínit otázku lehkých obrněných vozidel Dingo. Lze zmínit pochybnosti, které se týkaly fungování bývalého ministra obrany Bartáka a jeho kontaktů do podnikatelské oblasti. Lze zmínit kauzu Tatra a

opět figurování pana Bartáka a některých dalších lidí z okolí premiéra Topolánka.

Těch kauz je skutečně velké množství. Podle našeho názoru není možné tuto věc nechat pouze na tom, že Ministerstvo obrany se s nimi nějakým způsobem vypořádává v těchto dnech a měsících. My jsme jako sociální demokraté přesvědčeni o tom, že to vypořádávání se je velmi nedůsledné, velmi často alibistické. Velmi často připomíná spíše zametání všeho nepříjemného a podezřelého pod koberec.

A jestliže zde hovoříme o dlouhém časovém období, tak se domníváme, že je potřeba systémový přístup ze strany Poslanecké sněmovny. A pokud bychom se rozhodli zřídit vyšetřovací komisi, tak by to mohlo vést k tomu, že tato komise zmapuje procesy, které se odehrávaly na Ministerstvu obrany, a mohla by do budoucna vydat doporučení, jakým způsobem při řízení resortu postupovat a jakých pochybení se vyvarovat.

My jsme přesvědčeni, že stojí za to, aby komise věnovala pozornost v zásadě celému období fungování Ministerstva obrany po roce 1993, kdy vznikla Česká republika. Nemáme jako sociální demokraté žádný problém s tím, aby záběr pro fungování vyšetřovací komise se týkal co nejširšího časového horizontu a týkal se období různě politicky orientovaných vlád. Znovu opakuji, jsme přesvědčeni o tom, že systematické prověření těch největších akvizic na Ministerstvu obrany, systematické prověření procesů, které na tomto ministerstvu v minulosti fungovaly a možná ještě fungují, systematické prověření různých personálních vazeb, které existují mezi Ministerstvem obrany, Armádou České republiky, komerčním sektorem, systematické prověření způsobu, jakým se vůbec realizují akvizice, jakým způsobem se plánují, jakým způsobem se vybírají dodavatelé, tak všechno tohle by mohlo přispět k tomu, aby se v příštích letech neplývalo penězi daňových poplatníků takovým způsobem, jaký jsme zažívali, musím říci, zejména v tom uplynulém období vlády Mirka Topolánka.

Ještě jednou bych tedy chtěl požádat Poslaneckou sněmovnu o to, aby schválila program této schůze. V případě, že k tomu dojde, můžeme zahájit debatu o zřízení vyšetřovací komise. Připomínám, že v této komisi by měly poměrně zastoupení všechny politické strany, a také zdůrazňuji, že primárním cílem sociální demokracie není vést tuto vyšetřovací komisi, a jsme samozřejmě připraveni hledat konsenzus na půdě Poslanecké sněmovny, protože naším cílem je skutečně objektivní posouzení všech procesů, které se na Ministerstvu obrany v uplynulých letech odehrávaly. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Děkuji. Další vystoupí pan poslanec... Pardon, pane poslanče, omlouvám se, vypadlo mi vaše jméno. Pan poslanec Černý. Vystupujete jako místopředseda klubu KSČM místo pana předsedy Kováčika – je to tak? – který v tuto chvíli není

přítomen. Jen bych upozornila, že není rozprava, nicméně vy zastupujete předsedu klubu KSČM a přednostní právo na vás v tuto chvíli přechází, takže můžete hovořit. Prosim.

Poslanec Alexander Černý: Děkuji, vážená paní místopředsedkyně. Vážení členové vlády, dámy a pánové, vidím, že po konzultaci s kolegou Vidímem je všechno v pořádku, takže mi dovolu, abych jménem klubu poslanců KSČM zdůvodnil, proč poslanci KSČM připodepsali onen návrh na svolání dnešní mimořádné schůze a proč podporujeme vytvoření oné vyšetřovací komise, která by měla vnést aspoň trochu světla do akvizičních procesů, které probíhají na Ministerstvu obrany.

Dovolu mi jen stručně zdůvodnit, proč jsme tak učinili a proč si myslíme, že by Poslanecká sněmovna měla tento krok udělat. Já trošičku odbočím. Považuji za nutné vysvětlit, proč KSČM specificky k problémům armády vystupuje tak, jak vystupuje. Problematika armády, a to je docela zajímavý fakt, se na půdě Sněmovny dostává jen velmi zřídka. V minulosti to bylo o něco častěji, když jsme se zabývali vysláním našich vojáků do zahraničních misí, tak byla příležitost se k tomu vyjádřit. Od té doby jsme se vlastně omezili už jen na to, že cyklus předkládání těchto informací se zdvojnásobil, a my dnes můžeme vlastně komentovat jen vojenská cvičení a jiné relativně méně významné věci. Zásadní meritorní diskuse o tom, kam by měla armáda směřovat, jak by měla být např. vyzbrojována, na co by se měla prioritně orientovat, to zůstává v gesci vlády a na půdě Poslanecké sněmovny se tyto informace zpravidla dostávají jen zprostředkovaně anebo v rámci projednávání nějakého jiného bodu.

Akviziční procesy, které probíhají v armádě, jsou předmětem velké pozornosti veřejnosti a mělo by to tak být i u nás politiků prakticky od vzniku české armády. Já si vzpomínám na setkání s reprezentanty Generálního štábu Armády České republiky zhruba před deseti lety a v tu dobu tito lidé, kteří bezesporu velmi kvalifikovaně věděli, o čem mluví, a kteří připravovali podklady pro politickou reprezentaci, která právě v čele ministerstva stála, tak byli přesvědčeni o tom, že stav armády – před deseti lety, kdy byl více než dvojnásobný, než je dnes – tak ho považovali za jakousi hranici, za něco, co je nepodstupitelné, že ve chvíli, kdy klesnou počty jen o nepatrné množství, tak že už armáda nebude schopna zajistit to základní, co jí vyplývá z ústavy, a to je obrana země, obrana teritoria a občanů.

Když potkám náčelníka generálního štábu, tak zpravidla slyším poznámku: pane poslanče, mějte nás aspoň trošku rádi. Ale vážení, to je hluboké nedorozumění. Není to tak, že by poslanci komunistické strany Čech a Moravy neměli armádu rádi, není to tak, že by poslanci Komunistické strany Čech a Moravy chtěli, aby se Česká republika dostala do situace, že snad armádu mít vůbec nebude.

My se ztotožňujeme s myšlenkou, že armáda je nezbytně nutnou součástí suverenity každé země. Žijeme v době, žijeme v prostředí, kdy to prostě jinak nejde. My to naprosto respektujeme, ale jsme přesvědčeni o tom, že orientace naší armády, vynakládání velmi značných finančních prostředků, obrovského intelektuálního úsilí na obranu by mělo být směřováno prioritně jinam, než jak je tomu v posledních letech.

Především od doby, kdy jsme vstoupili do Severoatlantické aliance, a od chvíle, kdy byla zavedena plná profesionalizace armády, dostal charakter armády takové rysy, které se nám prostě nelíbí. A naše kritika tedy není a priori vedena proti armádě jako takové, ale proti tomu, jakým způsobem politická reprezentace této země, a pochopitelně tedy promítnuta i do Ministerstva obrany, potom směřuje jejich další vývoj. Zahraniční mise –

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Dámy a pánové, poprosím vás o klid v jednacím sále.

Prosím, pane poslanče, pokračujte.

Poslanec Alexander Černý: Zahraniční mise, které dnes jsou chápány vlastně jako prioritní úkol, jako něco, kvůli čemu vlastně armádu máme, to je něco, co nemůžeme akceptovat. My jsme hluboce přesvědčeni o tom, že charakter armády, naše obranná doktrína a další věci musí být zaměřeny na to, abychom opravdu dostáli tomu, co je napsáno v ústavě, tedy abychom byli sami schopni hájit teritorium vlastního státu a naše občany a naše majetky.

Armáda se nebuduje proto, že nás momentálně někdo ohrožuje. Armáda se nebuduje proto, že na hranicích právě teď stojí někdo, kdo by mohl být potenciálním nepřítelem České republiky. Armáda se buduje proto, že je nezbytně nutné, aby byla připravena. A aby byla připravena, tak se bavíme o horizontu let a v mnoha případech dokonce desítek let. Zbraňové systémy se nekupují ze dne na den. Pořídit si například nadzvukové letouny neznamená dnes se rozhodnout, podívat se na internet, kliknout do nějakého vhodného obchodu a zítra zaplatit a pozítří mít na letišti novou nadzvukovou techniku. Tak to prostě nefunguje. Rozhodnutí, která se přijímají v této oblasti, se nedají měřit ani délkou jednoho volebního období. Je naprosto běžné, že technika, která se nakupuje, se nakupuje s tím, že bude sloužit desítky let. Koneckonců dnešní situace například s letouny CASA, které musel náčelník generálního štábu nechat sedět na zemi už poněkolkáté, jednoznačně dosvědčuje, že když je nejhůř, tak nám prostě staré antonovy, které už mají dávno odlétáno a které už by mohly být několik let v důchodu, tak prostě byly povolány znovu do služby.

Já se, když dovolíte, obrátím na knihu. Toto je Bílá kniha, toto bílé, co

držím. Jmenuje se to Bílá kniha o obraně, a jestli něco tomu materiálu nelze upřít, tak je to jeho analytická část. Tam, kde popisuje, co bylo, jak to bylo, kde nás seznamuje s realitou, která není vždycky úplně příznivá.

Pro ty z vás, kteří se příliš nevěnují problematice armády, bych chtěl připomenout, že v armádě platí pravidlo, které se v uplynulých letech jakž takž dařilo dodržovat, aby rozpočet na obranu, a to je v tuto chvíli velmi aktuální, kdy se Sněmovna zbývala včera prvním čtením státního rozpočtu, tak aby rozpočet resortu byl dělen v poměru 50 : 30 : 20. Tento úzus byl přijat před mnoha lety. Je to pochopitelné i na základě zkušeností ze zahraničí. A musím říct, že podle informací, které vyplývají z Bílé knihy, a je to tady krásně i graficky znázorněno, to tak opravdu bylo. A dařilo se řekněme v uplynulých deseti letech dodržovat přibližně tento procentuální poměr, tedy 50 %, do 50 % by měly být výdaje takzvané mandatorní, 30 nebo do 30 % výdaje, které lze označit za běžné, provozní, například na výcvik, a do 20 % nebo kolem 20 % by se měly pohybovat výdaje, za které si armáda pořizuje novou techniku, nové vybavení apod.

Jestli jsem řekl, že v uplynulých řekněme deseti letech se jakž takž dařilo tento poměr dodržovat, tak z toho vyplývá, že při rozpočtu armády, který se pohyboval mezi 50, chvílemi 55 miliardami korun, tak jsme se mohli dostat k číslům 25 až 30 miliard korun, které šly do těch dvou kapitol, tedy do provozu a do řekněme pořizování materiálu, techniky. Tato suma 25 až 30 miliard, to je to, oč tu běží, protože v rámci této sumy se pohybuje, když hovoříme o dvou aspektech. Ten první je řekněme nákup techniky. Já zdaleka netvrdím, že všechno, co se v armádě koupilo, byly vyhozené peníze. A vůbec taky netvrdím, že naprosto každou zakázku doprovází korupce. Ale je bezesporu pravda, že díky specifičnosti, tedy například možnosti nakupovat některou techniku bez otevřených výběrových řízení, tak je armáda velmi náchylná k tomu, aby se tu a tam – a to tu a tam chci dát do uvozovek, protože poslední dobou se to tu a tam stalo jakýmsi synonymem pro nákupy techniky v armádě. Téměř každá velká zakázka je dřív nebo později zpochybněna, téměř u každé velké zakázky se dřív nebo později začne hovořit o náznacích korupce, někdy dokonce o velmi vážných podezřeních, že bylo korupční jednání při pořizování té techniky.

Jestli jsem hovořil o 25 až 30 miliardách ročně, tak musím bohužel konstatovat, že poslední dobou se to číslo dost dramaticky snižuje, podle Bílé knihy tedy kleslo v posledních dvou letech pod tuto hranici. Už v roce 2010 bylo na té hraniční mezi, tedy 25 miliard, a v roce 2011 to bylo pouze 12 miliard na běžné výdaje a 9 miliard na mandatorní výdaje, což je suma, která historicky nemá v Armádě České republiky období.

My jsme přistoupili k tomu, že budeme vyžadovat vytvoření oné komise především z toho důvodu, ne že bychom chtěli za každou cenu odhalit

další korupční aféru, že bychom chtěli zdůraznit, jak moc se zase někde přestřelilo při nákupu nějaké techniky, ale především proto, že bychom sami byli velmi rádi, kdyby Armáda České republiky, a nemluvím teď rozhodně jen o roku 2012, kdyby v perspektivě několika let a možná i desítek let opravdu hospodařila tak, že při projednávání rozpočtu resortu obrany nebude muset být přítomna politická diskuse, která by jakýmkoliv způsobem zpochybňovala nutnost obrany země.

To, proč jsme připodepsali svolání této schůze, a to, proč si myslíme, že by komise měla být zřízena, spatřujeme především v tom, že armáda – platí to prakticky od jejího počátku, ale v posledních deseti letech se to projevuje zvláště markantně – v podstatě byla budována bez jakékoliv – to jsem asi přehnal, ale bez zásadní koncepce, která by přežila existenci alespoň jednoho nebo dvou ministrů obrany.

Musím přiznat, že téměř všechny vlády a všichni resortní ministři si do čela svého programu ve chvíli, kdy byli zvoleni a kdy se dostali do funkcí, vytyčili, že zatočí s korupcí. Vzpomínám si na to, jak Topolánková vláda tvrdila, že vyřeší korupci v armádě, paní ministryně Parkanová, tedy exministřyně Parkanová tvrdila, že tohle bude hlavní úkol, který si vytkla jako ministřyně.

Totéž udělali pochopitelně i ostatní ministři. A výsledný efekt je takový, jak pan Sobotka před chvílí sdělil, že Armáda České republiky se stala jakýmsi synonymem nehospodárnosti, synonymem korupčního jednání ve státní sféře.

Nedostatek těchto koncepčních materiálů – ne nedostatek, zase nepřesné – snad žádný jiný resort jako armáda nemá tolik materiálů, které se jmenují strategie, slouhodobá vize, sávrh koncepce apod. Je jich možná 25, nebudu je tady vyjmenovávat. Chci jen konstatovat, že žádný z těchto materiálů zatím nepřinesl tak jasnou orientaci pro Armádu České republiky, aby alespoň nějakou dobu vydržel. Pokusy o vytvoření jakýchsi střednědobých plánů v resortu zpravidla selhaly. I ten poslední, který by teoreticky mohl platit i v dnešní době, zkrachoval a nezbylo z něho prakticky nic.

Mnozí jsme očekávali, a pan ministr Vondra to taky několikrát zdůrazňoval, že právě Bílá kniha je to, co by nám mělo dát jasné odpovědi na otázky, které v této souvislosti jsou často kladeny. Připouštím, že Bílá kniha má své kladné stránky, že udělala celou řadu dobrých věcí, že se z ní dá leccos vyvodit, že je to velice poučné čtení, nicméně musím taky vyjádřit, že právě v té věci, o které jsem doufal, že bude daleko jasnější, tak tam je jistý deficit. Ten deficit řekneme koncepčnosti se projevuje potom v tom, že generálové, kteří v dobré víře připravují podklady, přijdou například s nápadem, že česká armáda potřebuje 72 lehkých bitevníků Alka 159, a výsledek je ten, že dvě třetiny těchto letounů dnes armáda za poměrně

drahé peníze se snaží uchovat a už dlouhá léta se marně pokouší alespoň několik z nich nějak prodat. Když už jsme se několika málo těchto letounů zbavili tím, že jsme je vyměnili za jeden letoun CASA, tak nás to stálo dodatečné náklady, které tu transakci značně znevýhodnily, a výsledek je, že nám stejně zůstávají téměř dvě třetiny těchto strojů na zemi.

Říkám to z toho důvodu, že nejde o malé peníze. Velmi často se hovoří o pandurech, o tom, jestli jsme jich potřebovali tolik, kolik jich dnes máme, a to podotýkám, že jsme jich původně měli mít dvakrát tolik. Velmi často se hovoří o gripenech, jestli je vůbec potřebuje Česká republika. A jsme bezesporu krátce předtím, kdy budeme muset přijmout zásadní rozhodnutí. Už jsem řekl, že gripeny nebo jakoukoli jinou nadzvukovou techniku, pakliže se pro to rozhodneme, nelze koupit v internetovém obchodě a nikdo vám ji nedodá z roku na rok, ne ze dne na den. Nikdo vám ji nedodá ani ze dvou či tří let. Prostě je nezbytně nutné rozhodnutí učinit teď, nebo bude pozdě. Dostaneme se pak do situace, že budeme muset hasit, a to je vždycky velmi nepříjemné, protože to v konečném důsledku může být taky velmi drahé.

Když jsem se zmiňoval o lehkých bitevnících, vybral jsem si je jenom z toho důvodu, že zatímco gripeny stály 20 mld. a pro mnohé to byla fantastická suma, pandury řekneme 14, tak lehké bitevníky nás stály přes 40 mld. A jestli dvě třetiny z této investice se ukázaly jako nevyužitelné pro obranu země, prostě sedí na zemi a nejsou k použití, tak si snadno spočítáte, jakým způsobem nakládáme s penězi daňových poplatníků. Protože nikdo jiný než oni to nezaplátili.

Nebudu vyjmenovávat všechny kauzy. Některé naznačil pan předseda Sobotka. A vy velmi dobře víte, že není žádný problém, stačí otevřít noviny, nejčastěji Mladou frontu, která se na to specializuje, a zjistíte, které kauzy se v armádě právě řeší nebo jaké informace se k těm starým kauzám znovu někde objevily.

Chtěl bych zdůraznit na závěr jen jedno: Zasvěcení, kteří se dlouhodobě věnují resortu armády, dokonce tvrdí, že až 30 % z celkových nákladů na obranu této země, zjednodušeně tedy na resort obrany, jsou prostředky, které byly využity – neefektivně je slabé slovo – které byly využity prostě tak, že pro obranu v podstatě nic neznamenají. Vulgárněji řečeno, které byly prostě vyhozeny z okna.

Jestli se rozpočty armády pohybovaly v uplynulých letech kolem 50 mld., jestli se rozpočet na příští rok má dostat na úroveň řekneme 43,5 mld., tak z toho logicky vyplývá, že když si to posčítáte v těch letech, že je to částka, která mnohonásobně převyšuje to, čemu věnuje dnes ministr financí prioritní pozornost, a to je pokus o snížení našeho dluhu. Je podle našeho názoru nezbytně nutné v situaci, kdy politické reprezentace ve snaze řešit tento problém, a už jsem se zmínil o tom, že všechny

předchozí vlády, všichni ministři obrany měli ve svém štítu boj s korupcí, zvýšení hospodárnosti, zefektivnění všech procesů, které probíhají v armádě, tedy i akvizičních – tak jestli toto nefunguje, tak je třeba se ptát, jestli to náhodou není systémová chyba.

Nevěřím tomu, že by všichni ministři, kteří nastupovali do funkce, chtěli být označováni za ty, kteří v tomto úsilí selhali. Určitě to tak není. Chtěl bych věřit tomu, že i premiéři, kteří předcházeli panu Nečasovi ve svých úřadech a kteří chtěli bojovat s tím, aby armáda byla čistá průzračná nádoba, kde všechny politické subjekty ve Sněmovně budou naprosto bezproblémově schvalovat její rozpočet a budou se zasazovat o to, aby byla stále bojeschopnější – tak tohle všechno mě vede k tomu, že systémová chyba způsobila, že ani pan ministr Vondra, při vši úctě k jeho snaze, a o té úctě bychom se mohli bavit, kdyby byla otevřena rozprava a kdybychom se mohli začít zabývat jednotlivými kauzami – ale pevně věřím, že kdyby mohla komise alespoň nahlédnout do těchto procesů, mohlo by to přispět k tomu, aby se ne vyřešila definitivně ona bolest Armády České republiky, která ji zpochybňuje a která ji staví do světla, že vždycky, když přijdou vojáci žádat o další prostředky na cokoli, tak se jim začne připomínat, že si nakoupili luxusní dárkové předměty na generálním štábu. Jindy že téměř všichni předchozí náměstci mají za nehty jisté alespoň velmi významné podezření z toho, že trpěli netransparentností a že se možná někteří i přímo podíleli na korupčních jednáních. A koneckonců všichni bychom takhle mohli přispět k tomu, co je bezesporu naším společným cílem, aby se politika stala pro veřejnost přijatelnější. Aby nebyla spojována s tím, co dělá jen skupina lidí, jen skupina funkcionářů, kteří k tomu mají příležitost. A my nejsme schopni vymyslet systém, který by jim v tom zabránil

O některých mechanismech, jak zkomplikovat alespoň to, co se děje, se neformálně hovoří v kuloárech, členové výboru pro obranu hovoří o tom, spekulují o tom, jak by mohl například výbor pro obranu a bezpečnost přispět k tomu, aby se takové věci neděly.

Nicméně výsledný efekt je potom ten, že když k další kauze dojde a chceme tu otázku otevřít na půdě Sněmovny, není nám to umožněno.

Moc se tedy přimlouvám za to, abyste bez jakéhokoliv podezření z politické podjatosti pro tu či onu stranu umožnili Poslanecké sněmovně zahájit tuto mimořádnou schůzi a schválit vytvoření oné komise, která by se mohla pokusit udělat v resortu obrany něco pozitivního. (Potlesk poslanců KSČM.)

Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Kateřina Klasnová: Také děkuji. Shromáždily se mi zde ještě další omluvy. Mám zde omluvu pana ministra Leoše Hegera z dnešní schůze mezi 10.30 a 12.30 z důvodu neodkladných pracovních

záležitostí. Dále zde mám omluvu paní poslankyně Patricie Kotalíkové v době od 16 do 21.30 z dnešní schůze z pracovních důvodů.

Dámy a pánové, vzhledem k tomu, že jsme v mimořádné schůzi, nekoná se rozprava. Nevidím, že by se hlásil někdo další s přednostním právem. Přivolám kolegy z předsálí, abychom mohli hlasovat o celém návrhu pořadu 26. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Prosím o chvíli strpení, kolegové přicházejí do sálu.

Registruji zde požadavek na odhlášení, takže vás odhlašuji. Prosím, abyste se přihlásili. Pozdě, pane poslanče, už jsem činila to, co jste po mně prve žádal. Ještě jednou se pokusím přivolat kolegy. (Nesouhlasné hlasy z levé části sálu.)

Budeme hlasovat o navrženém pořadu schůze. Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 2 z přihlášených 135 pro 56, proti 77. Tento návrh byl zamítnut a konstatuji, že pořad schůze nebyl schválen.

Dámy a pánové, já nyní vyhlásím desetiminutovou pauzu z technických důvodů. Další schůze začne v 10.05 hodin.

(Schůze skončila v 9.53 hodin.)